

PSYM-630DL: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κωδικός Μαθήματος PSYM-630DL	Τίτλος Μαθήματος Παιδαγωγική της Συμπερίληψης	Διδακτικές Μονάδες 3 Credits 10 ECTS
Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών	Εξάμηνο	Προαπαιτούμενα Μαθήματα Κανένα
Τύπος Μαθήματος Υποχρεωτικό	Τομέας Επιστήμες Αγωγής	Γλώσσα Διεξαγωγής Μαθήματος Ελληνικά
Επίπεδο Σπουδών Μεταπτυχιακό	Έτος Σπουδών 2 ^ο	Μέθοδος Παράδοσης Εξ Αποστάσεως

Περιγραφή μαθήματος

Η παγκόσμια διάσκεψη που έγινε στη Σαλαμάνκα της Ισπανίας (1994) υπό την αιγίδα της UNESCO έχει οδηγήσει σε μια διεθνή συζήτηση για τους τρόπους με τους οποίους τα σχολεία θα μπορέσουν να παρέχουν πιο συμπεριληπτική εκπαίδευση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα πολλά εκπαιδευτικά συστήματα ανά τον κόσμο να αναθεωρήσουν τις πρακτικές τους, ώστε να παρέχουν πιο ποιοτική εκπαίδευση σε όλα τα παιδιά. Αυτές οι εξελίξεις αποτελούν πρόκληση για όλους όσοι είναι μπλεγμένοι στην εκπαίδευση. Αυτό το μάθημα παρέχει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να εξετάσουν τις τάσεις στο χώρο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και, παράλληλα, κατευθύνει την προσοχή τους στους τρόπους με τους οποίους τα σχολεία πρέπει να ανταποκριθούν στους μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη μάθηση.

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Εισαγωγή λέξεων/ όρων κλειδιών: inclusion, integration, special educational needs, mainstreaming, συμπεριληπτική εκπαίδευση, συνεκπαίδευση, ενσωμάτωση, ένταξη, ενιαίο σχολείο.
2. Κριτική της χρήσης αυτών των όρων.
3. Επιστημολογία της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
4. Ιστορική εξέλιξη της «ειδικής» εκπαίδευσης.
5. Εισαγωγή στο εκπαιδευτικό περιβάλλον της Ελλάδας. Τι συμβαίνει σήμερα στην Ελλάδα όσον αφορά την «ειδική» εκπαίδευση; Νόμοι, θεωρία,

πρακτική.

6. Ιστορία της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης. Τι είναι η συμπεριληπτική εκπαίδευση; Φιλοσοφία της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης.
7. Ανάπτυξη πρακτικών συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
8. Ο ρόλος της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην επιτυχία της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
9. Συνεργατική έρευνα δράσης.
10. Ο ρόλος της ηγεσίας στην ανάπτυξη συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
11. Ο ρόλος των φωνών των παιδιών στην ανάπτυξη συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
12. Σχέσεις συμπεριληπτικής και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Στόχοι του μαθήματος

Στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές:

- Να εξετάσουν τους ρόλους τους μέσα στα σχολεία, τα οποία προσπαθούν να ανταποκριθούν στη διαφορετικότητα.
- Να παρουσιάζουν κατανόηση των θεωριών της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και της σχέσης τους με τη σχολική βελτίωση.
- Να αντιληφθούν τη σχέση μεταξύ τάξης, σχολείου και πρακτικής και της ανάπτυξης των σχολείων για όλους.
- Να αντιληφθούν τις σχέσεις του εκπαιδευτικού συστήματος και της διοίκησης των σχολείων με τη συμπεριληπτική εκπαίδευση.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να κατανοούν κριτικά το ιστορικό πλαίσιο (π.χ. αντιμετώπιση της διαφορετικότητας), το φιλοσοφικό πλαίσιο (π.χ. τη δημιουργία του «άλλου», κοινωνική δικαιοσύνη, ειδικός vs συνηθισμένος εκπαιδευτικός, συνεργατικές σχέσεις), το νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. Κυπριακή/Ελληνική νομοθεσία, UN, 1989) και το πλαίσιο πολιτικής (π.χ. εθνικά επίπεδα, οι πολιτικές των συνδικαλιστικών οργανώσεων για τη συμπεριληπτική εκπαίδευση), τα οποία στηρίζουν τις πρακτικές συμπερίληψης.
- Να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν τις αρχές της διαφοροποίησης του αναλυτικού προγράμματος σε συμπεριληπτικά περιβάλλοντα.
- Να γνωρίζουν στρατηγικές για να εργάζονται συνεργατικά με μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς και βοηθητικό προσωπικό.

Μαθησιακές δραστηριότητες/διδασκτικές μέθοδοι

Διάλεξη, Αυτοανάλυση συμπεριφοράς, Βιωματικά εργαστήρια, Ατομική και ομαδική εργασία, Ατομική καθοδήγηση, Ανάλυση μελετών περίπτωσης, Παρουσιάσεις φοιτητών, Οπτικογραφημένα προγράμματα.

Διδακτικό εγχειρίδιο

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδόσεις	Χρονολογία
Παιδαγωγικές της συμπερίληψης	Αγγελίδης, Π.	Αθήνα: Διάδραση	2011

Υποστηρικτική Βιβλιογραφία (προαιρετική)

Συγγραφέας	Τίτλος	Εκδόσεις	Χρονολογία
Αγγελίδης, Π.	Συμπεριληπτική εκπαίδευση και βελτίωση σχολείων: Σχέση αμφίδρομη.	Αθήνα: Ατραπός.	2009
Ainscow, M., Booth, T., Dyson, A.	Improving schools, developing inclusion.	London: Routledge.	2006
Αγγελίδης, Π. (Επιμ.)	Συμπεριληπτική εκπαίδευση: Από το περιθώριο στη συμπερίληψη.	Λεμεσός: Κυπροέπεια	2005
Αγγελίδης, Π. & Μαυροειδής, Γ.	Εκπαιδευτικές καινοτομίες για το σχολείο του μέλλοντος. (Α & Β τόμοι)	Τυπωθήτω	2004
Αγγελίδης, Π., Μιχαηλίδου, Α. & Στυλιανού, Τ.	Έξω οι μαύρες κόττες: Δραστηριότητες για διδασκαλία της διαφορετικότητας.	Λευκωσία: Intercollege Press.	2006
Ainscow, M.	Understanding the Development of Inclusive Schools.	Falmer Press	1999
Ballard, K. (Ed.)	Inclusive education: International voices on disability and justice.	London: Falmer Press.	1998
Booth, T. & Ainscow, M.	From Them to Us: An International Study of Inclusion in Education.	Routledge	1998
Booth, T. & Ainscow, M.	The index for inclusion. (2 nd edition)	Bristol: ICIE	2002
Daniels, H. (Ed.)	Special education reformed: Beyond rhetoric?	London: Falmer.	1999
Deppeler, J., Harvey, D., & Loreman, T.	Inclusive Education: A practical guide to supporting diversity in the classroom. (2 nd	Routledge	2010

	Edition)		
Evans, J., Lunt, I., Wedell, K. & Dyson, A.	Collaborating for effectiveness: Empowering schools to be effective	Buckingham: Open University Press.	1999
Ryan, J.	Inclusive leadership.	San Francisco: Jossey Bass	2006
Salend, S. J.	Creating inclusive classrooms: Effective and reflective practices for all students (5 th edition).	Upper Saddle River, NJ: Pearson.	2005
Slee, R.	The irregular school: Exclusion, schooling and inclusive education.	London: Routledge	2011
Tilstone, C., Florian, L. & Rose, R.	Promoting Inclusive Practice.	Routledge – Falmer	1998
Todd, L.	Partnerships for inclusive education: A critical approach to collaborative working.	London: RoutledgeFalmer	2006
Τάφα, Ε.	Συνεκπαίδευση παιδιών με και χωρίς προβλήματα μάθησης και συμπεριφοράς.	Ελληνικά Γράμματα	1998
Ζώνιου – Σιδέρη, Α.	Ένταξη: Ουτοπία ή πραγματικότητα;	Ελληνικά Γράμματα	2000

Αξιολόγηση

Είδος Εργασίας
Συμμετοχή
Ατομική εργασία
Τελική εξέταση